

נְשִׁמָתָא

דְּאוּרִיתָא

הוֹרִים וְיְלָדִים לּוֹמְדִים
חִסְדוֹת בְּצוֹתָא

גליון 253 | ערב שבת קדש פרשת משפטים • כ"ח שבט תשע"ז
יוצא לאור על ידי ועד כפר חב"ד ארה"ק ת"ו

הַנֶּפֶשׁ הַרְאֵשׁוֹנָה

חלק שני

קְדֻשָּׁה מוֹל קִלְפָּה

אבא/אמא: בשבוע שעבר הכרנו את המשגים 'קדשה', 'קלפה' ו'קלפת נגה' - ערבוב של טוב ורע. הבנו כי לנפש הבהמית יש רצונות לא טובים, כיון שבשונה מהנפש האלקית שמקורה הוא בתכלית הקדשה, כפי שנלמד, הרי שהנפש הבהמית מקורה הוא מקלפת נגה. אך אם נתבונן מעט במלה 'קלפה' נגלה את המטרה של הנפש הבהמית.

קִלְפָּה קְשָׁה

ילד/ילדה: מצד אחד, כמו שהקלפה מסתירה על הפרי, כך הנפש הבהמית מסתירה ומכסה על הנפש האלקית. כלומר היא מקשה על האדם לראות איך שהמטרה של כל דבר בעולם (כולל של הנפש הבהמית עצמה) היא בשביל עבודת ה'. בנוסף לכה, כשם שהקלפה קודמת לפרי, כלומר האדם פוגש קדם את הקלפה ורק בפנים ממתין לו הפרי, כך הנפש הבהמית (החיונית) קודמת לנפש האלקית, ונכנסת לגוף מיד עם הלדה. רק בשלב מאחר יותר, מגיעה הנפש האלקית, כפי שנלמד בהמשך.

לְאֵכֵל אֶת הַקִּלְפָּה

אבא/אמא: אך מצד שני, יש מטרה לקלפה ולנפש הבהמית: כשם שהקלפה נועדה לשמור על הפרי עד לזמן אכילתו, כך גם הנפש הבהמית (ה'קלפה') יכולה לעזר לנפש האלקית (ה'פרי').

לזכות התמימים יוסף אליה שיחי' לרגל יום הולדתו ו' שבט והתמים דוד יעקב שיחי' לרגל יום הולדתו כ"ו שבט
נדפס ע"י ולזכות הוריהם דניאל נפתלי ולאיה שיחי' דמארי
לזכות החיילות בצבאות ה' איטה שרה תחי' וחנה הניה תחי'
לרגל יום הולדתם כ"ה שבט
נדפס ע"י ולזכות הוריהם ירמיהו דוד ורחל שיחי' סודקביץ

לשנת הצלחה וברכה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות

© creative din

לפתע נעצרה המשאית הגדולה בחריקה צורמנית. ריח של שרפה מלא את האויר ועשן שחור חדר פנימה. ה'טנקיסטים' החב"דים לא ידעו מדוע נעצר הרכב ואז נשמעה טריקת דלת, והחיל המלכה הציץ בעד הפתח האחורי של המשאית בפנים חורות.

"חברה" - הוא פנה אל יושבי המשאית - "מחסום אבנים גבוה חוסם את דרכנו וגם צמיגים בוערים חוסמים את הכביש. המוני ערבים עומדים מסביב והם מתחילים להתקרב לעברנו, מכרחים לחזור". לפתע נשמע קול נפץ אדיר. אכן כבדה נחתה על דפן המשאית. לאחר האכן הראשונה הגיעו עוד עשרות אבנים וסלעים שכל אחד מהם הקפיץ לכבות וצמרר את גופם של היושבים במכונית. החיל דרוך את נשקו וירה צרור יריות. לרגע קצר נרתעו המוני הערבים אבל מיד חזרו לעשתונותיהם, והמשיכו בריצה במוךד ההרים לעבר המשאית.

הסכנה היתה מוחשית, אך למרבה הפלא השליח התמים יוסף יצחק גורביץ, בחור צעיר שהגיע זה עתה מ-770, פונה אל החיל ואומר בתקף חסידי: "אנו לא חוזרים, אנחנו ממשיכים הלאה!".

"יש לנו בטוח"

החיל נתן בו מבט נדהם ופסק: "אנחנו חוזרים אחורה, יש לי אחריות עליכם". אך השליח התעקש להמשיך, כשהוא מנמק ברצינות רבה: "יש לי בטוח טוב. אני נמצא בארץ ישראל בשליחותו של הרבי. גם הנסיעה במשאית הזאת היא בשליחותו של הרבי, והרבי אמר לנו לפני שיצאנו לדרוך שכל מה שיקרה לשלוחים 'עלי ועל צנארי'. הוא לוקח אחריות מלאה על הכל, משום כך אינני פוחד".

החיל נתן בו במבט משונה והפטיר: "אם אתה כל כך בטוח בדברי הרבי שלך, אז אנחנו ממשיכים", חתם החיל את הנוכח.

הנוכח המוזר הזה נמשך כחמש דקות. זרם הבליסטראות שנתה על המשאית הלך ותקף. שאר חברי הצוות ישבו על מקומם, מוכזצים בתוף עצמם, שותקים מאימה.

המשך בשבוע הבא בעזרת השם

טנק צבאי בשרות המבצעים של הרבי

"פּוּרִים שְׂכָם" תשל"ו

חלק ראשון

בעצומה של התועדות פורים בשנת תשל"ו החל לפתע הרבי לספור על מופת חי וטרי שארע ממש באותו היום בארץ הקדש.

משאית צבאית ובה שני אנשי צבא וארבעה חסידים, מתוכם שלושה בחורים 'תמימים', עשתה את דרכה למבצע פורים באזור שכם, כשהמון ערבי משלהב קדם את פניהם באבנים, סלעים וצמיגים בוערים.

כיצד זה הסתים והאם הם המשיכו בשליחותם?

"עלי ועל צנארי"

גבור הספור המרכזי הוא הרב יוסף יצחק גורביץ' ממגדל העמק, שהיה באותם ימים 'תמים' מבגר שנשלח על ידי הרבי לארץ הקדש, יחד עם קבוצת שלוחים, בשנת תשל"ו.

בהתועדות י"ט כסלו של אותה שנה הכריז הרבי על רצונו לשלח קבוצה לארץ הקדש, ובשבת פרשת מקץ התבטא הרבי באורח נדיר: "אותם השלוחים הנוסעים לארץ הקדש, מקבל הנני על עצמי את האחריות לנסיעתם זו לשם - עלי ועל צנארי", ובהתועדות יו"ד שבט חזר שוב על בטוי זה, שעורר פליאה והתרגשות רבה בקרב השלוחים ומשפחותיהם, וכן בקרב קהל החסידים.

כשהשלוחים הגיעו ארצה, הם התחלקו בין ערי הקדש ירושלים וצפת, כשהתמים יוסף יצחק גורביץ' נשלח ללמד בכלל צמח צדק בעיר העתיקה בירושלים.

'מבצע פורים' צבאי

זמן קצר חלף, ולקראת פורים גיסו במטה צעירי חב"ד בירושלים עשרות תמימים ואבירים למבצע פורים רבתי, בכל רחבי ירושלים והאזור, כולל בבסיסי צה"ל ביהודה ושומרון.

בין הצוותים הרבים יצאה בכקרו של יום הפורים גם המשאית הצבאית האמורה לעבר הבסיסים והמצבים שבאזור שכם, ובה ישב גם גבור ספורנו, כש'לצדו, בחלק האחורי של המשאית, שלושה חסידים נוספים, ובתא הנהג, ישבו הנהג הצבאי וחיל שהפקד על השמירה והבטחון של יושבי המשאית.

זאת כאשר מצליחים להשתמש בכוח של הנפש הבהמית ולנצל אותו לקדשה. כיון שמקורה הוא לא מקלפות הטמאות כמו דברים אסורים (לדגמה, מאכל לא פשר) שעלינו לבטל אותם ואסור לנו להנות מהם, אלא מקלפת נגה' שיש בה גם טוב, לכן המטרה היא לא לבטל את הנפש הבהמית, אלא להשתמש בכוח שלה לעבודת ה'. דגמה מצינת לדבר נוכח ללמד מפרשת השבוע:

החמור הקדוש

ילד/ילדה: פרשת משפטים עוסקת בדינים רבים שבין אדם לחברו. בין היתר, היא מתארת מצב בו אדם שמשום-מה "לא אוהב" אדם אחר, הולך בדרך ורואה את החמור של אותו יהודי רוכץ על הארץ. המשא שהעמיסו עליו היה כבד לו מדי והוא לא מסגל להמשיך בדרך. אותו אחד עלול לומר לעצמו: "הרי החמור הזה לא שייך לחבר הכי טוב שלי... למה אני צריך לעזר לו?". מצוה עליו התורה: "עזב תעזב עמו" - עליך לעזר להעמיס את הסחורה על גב החמור. הוא לא צריך לסבל מכך שאתה לא אוהב את הבעלים שלו...

"עזב תעזב עמו"

אבא/אמא: הבעל שם טוב למד אותנו שהפסוק הזה מדבר לכל אדם: "כי תראה חמור שונאך" - כשהאדם מסתכל, מתבונן ורואה שהגוף החמרי ("חמור" אותיות חומר) מפריע לרוחניות שלו. הנשמה שלו רוצה ללמד כל הזמן תורה ולהתקרב לה, ואלו הגוף "רכץ תחת משאו" - הוא רוצה לאכל, לשתות ולנוח. הוא עלול לומר לעצמו "וחדלת מעזב לו" - אולי כדאי להזניח את הגוף, שלא יהיה בריא וחוץ, ולהשקיע רק בנשמה, רק בתורה ומצוות? ממשיך הבעל שם-טוב ואומר: המחשבה הזו היא לא טובה, אלא "עזב תעזב עמו" - צריך לעבד את ה', לא רק עם הנשמה אלא גם עם הגוף - נפש בריאה בגוף בריא.

כך גם הורה המגיד ממזריטש לבנו 'המלאך' להזהר בכריאות גופו, והסביר, שכאשר נוצר נקב קטן בגוף, נגרם נקב גדול בנשמה.

לרכב על החמור

ילד/ילדה: אם כן, כל המטרה של ירידת הנשמה לגוף היא

גליון 253 משפטים

שם התלמיד/ה: _____ משפחה: _____

כיתה: _____ חתימת הורים: _____

כדי לעבד את ה' לא רק עם הנשמה (הנפש האלקית) אלא גם עם הגוף והנפש הבהמית המחיה אותו, וכשהגוף בריא אפשר ללמד תורה ולקיים מצוות בקלות. כשאנו אוכלים ושותים כדי שיהיה לנו כוח לעבד את ה', גם החמירות מסייעת והופכת לרוחניות. יוצא שהנפש הבהמית נועדה לסייע לנפש האלקית, כמו קלפה השומרת על הפרי.

להשלמת התמונה, נוסיף ונלמד אם ירצה ה' בשבוע הבא על תכונות חיוביות נוספות שיש בנפש הבהמית.

הלקח:

הגוף והנפש הבהמית אינם מכשול בדרך לקיום התורה והמצוות. להפך, הם כלי שעלינו לשמר אותו בריא ושלם ולהסתייע בו לקיום התורה והמצוות.

(מעובד ע"פ תניא פ"א ופ"ז, היום יום כח שבט)

'שבת שקלים'

ילד/ילדה: השבת נקראת 'שבת שקלים' - בה אנו קוראים בתורה ב'מפטיר' על מצות מחצית השקל. אך מדוע שבת שקלים באה לפני חדש אדר? האם יש לה קשר כלשהו לפורים? ומהי משמעותה של מצות מחצית השקל?

אבא/אמא: המשנה אומרת כי "באחד באדר משמיעין על השקלים" - בראש חודש אדר היו בית דין שולחים שלוחים לערי ישראל להזכיר לכלם לתרם את מחצית השקל לבית המקדש. למה עשו זאת דוקא בחודש אדר? הסבה הפשוטה היא כיון שמראש חודש ניסן ("ראש לחדשים") מתחילה 'שנת כספים' חדשה בבית המקדש. את כל קרבנות הצבור, כמו קרבן התמיד שהיה בא מכספי הצבור, צריך לקנות מהתרומה של השנה החדשה. לכן היו בית דין מעוררים את עם ישראל לתרם בחודש אדר עבור קפת קרבנות הצבור, שבתמלא לקראת חודש ניסן.

ילד/ילדה: אבל כמובן, יש לזה קשר גם לפורים עצמו. המדרש מלמד אותנו כי מצות מחצית השקל נתנה לעם ישראל כדי שזכות המצוה תציל אותם מגזרת המן - "אמר להם הקדוש ברוך הוא, בני: הקדימו שקליכם לשקליו של אותו רשע (המן)". וכשרצה המן לשקל לאחשוורוש עשרת אלפים ככר כסף

ולהשמיד (חלילה) את עם ישראל, אמר לו ה' שעים ישראל כבר הקדים אותו...

אבא/אמא: לסכום, יש כמה סבות למצות מחצית השקל: א. הסבה המקורית עליה מספר בפרשת שקלים (כי תשא), לפקד באמצעות המטבעות את עם ישראל לדעת כמה נותרו אחרי חטא העגל. ב. נתינת המטבע כתרומה להקמת (אדני) המשכן אף תהיה כפרה על חטא העגל. ג. בשנים שלאחר הקמת המשכן נועדה נתינת מחצית השקל לקרבנות הצבור. ד. מצוה זו נועדה להגן על עם ישראל מגזרת המן.

זו הסבה שאנו נוהגים כיום לתת בפעל את מחצית השקל (כזכר למצות מחצית השקל) בתענית אסתר, ערב פורים. בפעל, אנו נותנים שלוש חצאי שקלים, כיון שבפרשת שקלים מזכרת שלוש פעמים המלה תרומה.

ילד/ילדה: המדרש מספר שמשה רבנו התפלא כיצד נתינת מחצית השקל תכפר על עוון חמור של עבודה זרה (חטא העגל). לכן הראה לו הקדוש ברוך הוא מטבע של אש ואמר לו "כזה יתנו". פרוש הדברים הוא שכאשר הנתינה תהיה מתוך "אש" התלהבות של מצוה, ובנוסף לכך זו מטבע של 'מחצית השקל', שיהודי מרגיש שהוא רק חצי והשלמות שלו היא כאשר הוא מתאחד עם ה', אז יכולה להיות לו כפרה אפלו על חטא העגל, כי מתגלית נקדת הקשר שלו עם ה'. קשר ששום חטא אינו יכול לנתק.

אבא/אמא: מסבה זו מצות מחצית השקל גם בטלה את גזרת המן. הגמרא מסבירה שהמן הצליח בהתחלה לפעל שגזרתו תתקבל - לכלות את כל עם ישראל, היה לא תהיה - כיון שדור קדם לכן, בימי נבוכדנצר, השתחוה עם ישראל לצלם שהעמיד נבוכדנצר (למעט חנניה מישאל ועזריה שהשליכו לכבשן האש בשל סרובם להשתחוות ונצלו בנס). אך כפי שפיתחנו, השם אומר לעם ישראל להקדים את שקליהם לשקליו של המן. וכן, במצות מחצית השקל, הוא נתן להם גם את הכוח להנצל מגזרת המן. כי מצוה זו עוררה וגלתה בחזרה את הקשר הנשמתי של יהודי עם השם. קשר שאפלו עבודה זרה לא יכולה לפגם בו. אם כן, מצות מחצית השקל מסמלת את נס פורים - בני ישראל גלו שוב את הקשר שלהם עם השם ובזכות כך נצלו מגזרת המן.

הלקח:

כל מצוה שאנו מקימים יש לעשותה מתוך אש והתלהבות. ללמד בהתלהבות, להתפלל בהתלהבות, ולהתנהג באהבת ישראל מתוך שמחה גדולה.

(מעובד ע"פ לקו"ש ח"ג שיחת פר' כי תשא ועוד)